

УНИВЕРЗИТЕТУ У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРИРОДНО- МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ		
Додипломске академске студије		
Студијски програм(и):	ГЕОГРАФИЈА Професор географије / Дипломирани географ – ГИС аналитичар	

Назив предмета	Поморска географија			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
	изборни	VIII	2+0	2
Наставници	Проф. др Чедомир Црногорац			
Условљеност другим предметима:				Облик условљености
Хидрологија, Саобраћајна географија				Положен испит
Циљеви изучавања и предмет :				
Потицање, ширење и развијање принципа географског закључивања у области океанографије.				
Исходи учења (стечена знања):				
Да се студенти додипломског студија упознају с (нај)новијим достигнућима у истраживању Свјетског мора и његовим богатствима која требају служити на добробит хумане популације.				
Садржај предмета (љетни семестар – 15. радних седмица):				
1. Увод: океанографија и географски концепт проучавања Свјетског мора, 2. Савремена географска класификација мора; 3. Океани; 4. Мора, заливи и морски пролази; 5. Свјетско море и развој људског друштва; 6. Валоризација Свјетског мора након прокопавања вјештачких канала; 7. Истраживање мора; 8. Рељеф дна мора и океана; 9. Лед у мору; 10. Природне обале и њихов значај; 11. Вјештачке обале и полдери; 12. Море као извор живота; 13. Поморски ресурси; 14. Поморски саобраћај; 15. Заштита Свјетског мора.				
Методе наставе и савладавање градива:				
Предавања – интерактивни приступ формирању појмова, семинарски рад и консултације.				
Литература:				
Јосип Риђановић (2002): Географија мора, Наклада др. Фелетар, Загреб; Душан Дукућ, Љиљана Гавриловић (2006): Хидрологија, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, стр. 275 – 321; Весна Рајчевић, Чедомир Црногорац (2005): Практикум из хидрологије (Лимнологија и океанологија), Природно – математички факултет, Бањалука.				
Облици провјере знања и оцјењивања:				
Континуална провјера знања; завршна провјера знања – провјера знања задацима објективног типа; самосталан рад: учење, консултације ; оцјене од 5/F – 10А (Болоњски принцип); 50 бодова предиспитне обавезе : похађање наставе - 5 бодова; ангажовање на настави – 5 бодова; тестови: I+II = 30 бодова, радна свеска и практикум: 10 бодова; 50 бодова – завршни испит;				
Похађање наставе	5 бодова	Домаћи задатак: 10 бодова	Завршни испит	50 бодова
Активност на настави	5 бодова	Колоквиј	T1 + T2 = 30 бодова	
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Чедомир Црногорац				

УНИВЕРЗИТЕТУ У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРИРОДНО- МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ		
Додипломске академске студије		
Студијски програм(и):	ГЕОГРАФИЈА Професор географије / Дипломирани географ – ГИС аналитичар	

Назив предмета	Индикатори одрживог развоја и водни ресурси			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
	изборни	VIII	2+0	2
Наставници	Проф. др Чедомир Црногорац			
Условљеност другим предметима:				Облик условљености
Хидрологија				Положен испит
Циљеви изучавања и предмет :				
Интеракција између економске политике и политике заштите и унапређивања животне средине и неопходност њиховог инегрисиња у савремене енвиронменталне законитости.				
Исходи учења (стечена знања):				
Одређивање показатеља квалитативних промјена које доводе до деградације животне средине, а резултат су екстензивног привредног развоја и нерационалне употребе природних ресурса.				
Садржај предмета (љетни семестар – 15. радних седмица):				
1. Увод – улога и значај водних ресурса; 2. Основе међуразвоја еколошке и економске мисли – економски процес и закон ентропије, 3. Савремене границе економског раста; 4. Екосоцијални систем и концепт одрживог развоја; 5. Основни сет индикатора одрживог развоја; 6. Агенда – 21; 7. Одрживо управљање водним ресурсима; 8. Криза воде; 9. Политика управљања и основне људске потребе за водом; 10. Водни ресурси као фактор одрживог развоја; 11. Индикатори квалитета и расположивости водних ресурса; 12. Индикатори еутрофикације; 13. Индекс квалитета воде – WQI; 14. Индекс демографске емисије слива; 15. Индекс индустријске производње и потрошња воде; елементи државне стратегије одрживог развоја.				
Методике наставе и савладавање градива:				
Предавања, семинарски рад, теренски рад, консултације; интерактивна настава.				
Литература:				
1. Вељковић Небојша (2006): Индикатори одрживог развоја и управљање водним ресурсима, Задужбина Андрејевић, Београд; 2. Црногорац Ч., Спахић М. (2012): Основи геоекологије, АРТПРИНТ; Бањалука				
Облици провјере знања и оцјењивања:				
Континуална провјера знања; завршна провјера знања – провјера знања задацима објективног типа; самосталан рад: учење, консултације; оцјене од 5/F – 10А (Болоњски принцип); 50 бодова предиспитне обавезе: похађање наставе - 5 бодова; ангажовање на настави – 5 бодова; тестови: I+II = 30 бодова, радна свеска и практикум: 10 бодова; 50 бодова – завршни испит;				
Похађање наставе	5 бодова	Домаћи задатак: 10 бодова	Завршни испит	50 бодова
Активност на настави	5 бодова	Колоквиј	T1 + T2 = 30 бодова	
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Чедомир Црногорац				

УНИВЕРЗИТЕТУ У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРИРОДНО- МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ		
Додипломске академске студије		
Студијски програм(и):	ГЕОГРАФИЈА Професор географије / Дипломирани географ – ГИС аналитичар	

Назив предмета	Географски ресурси и одрживи развој			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
	изборни	VIII	2+0	2
Наставници	Проф. др Чедомир Црногорац			
Условљеност другим предметима:				Облик условљености
Привредна географија				Положен испит
Циљеви изучавања и предмет :				
Усвајање система природних ресурса и значај минералних богатстава: енергетских, металних и неметалних минералних сировина и воде.				
Исходи учења (стечена знања):				
Географски размјештај ресурса, обим експлоатације ресурса у савременом свијету; дефиниција појма одрживости и значај концепције одрживог (усклађеног) развоја.				
Садржај предмета (љетни семестар – 15. радних седмица):				
1. Увод – географски ресурси: појам и дефиниција; 2. Минералне сировине и њихова лежишта; 3. Класификација минералних сировина; 4. Специфичности минералних сировина; 5. Конзервација минералних сировина; 6. Неравномјерност размјештаја резерви и производње минералних сировина; 7. Стратегијски значај минералних сировина; 8. Истраживање лежишта минералних сировина; 9. Фосилна горива: резерве, употреба и изгледи у одрживом развоју наше планете; 10. Хидросферни комплекс као географски ресурс; 11. Атмосфера као извор енергије; 12. Енергетски ресурси: врсте енергије и алтернативна енергија; 13. Нуклеарна енергија – изазов савременом човјечанству; 14. Економичност, политика и одрживост ресурса; 15. Значај и географски размјештај минералних сировина у Републици Српској.				
Методѐ наставѐ и савладавање градива:				
Предавања, семинарски рад, теренски рад, консултације; интерактивна настава.				
Литература:				
1. Радичевић Петар (1991): Геологија за географе, Научна књига, Београд, стр. 189 – 233; 2. Ристић Д. Милорад (1995), О енергији, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, стр. 1 - 86; 3. Црногорац Ч., Спахић М. (2012): Основи геоекологије, АРТПРИНТ, Бањалука, стр. 259 – 266.				
Облици провјере знања и оцјенjивања:				
Континуална провјера знања; завршна провјера знања – провјера знања задацима објективног типа; самосталан рад: учење, консултације ; оцјене од 5/F – 10А (Болоњски принцип); 50 бодова предиспитне обавезе : похађање наставе - 5 бодова; ангажовање на настави – 5 бодова; тестови: I+II = 30 бодова, радна свеска и практикум: 10 бодова; 50 бодова – завршни испит;				
Похађање наставѐ	5 бодова	Домаћи задатак: 10 бодова	Завршни испит	50 бодова
Активност на настави	5 бодова	Колоквиј	T1 + T2 = 30 бодова	
Посебна назнака за предмет:				
Име и презимѐ наставника који је припремио податке: Проф. др Чедомир Црногорац				

УНИВЕРЗИТЕТУ У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРИРОДНО- МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ		
Додипломске академске студије		
Студијски програм:	ГЕОГРАФИЈА Дипломирани географ – ГИС аналитичар	

Назив предмета	Географске основе заштите животне средине			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
	обавезни	VII	2+2	4
Наставници	Проф. др Чедомир Црногорац			
Условљеност другим предметима:				Облик условљености
Потребна предзнања: физичка географија, друштвена географија, регионална географија				-
Циљеви изучавања и предмет :				
Циљ изучавања је промовисање интердисциплинарног приступа животної средини и улози географије као мостовне науке између физиогених и антропогених процеса и појава.				
Исходи учења (стечена знања):				
Научни и истраживачки потенцијал географске науке у начину разјашњења конфликта везаних за физиогени и антропогени пресинг на географски омотач/животну средину.				
Садржај предмета (зимски семестар – 15. радних седмица):				
1. Основна поимања (схватања) животне средине; наука о животної средини; 2.Методи и методологија истраживања животне средине; 3. Природна и географска средина; 4. Екологија и заштита животне средине; 5. Гране екологије, еколошки фактори, екосистем; 6. Геоекологија и животна средина; 7. Основе планетарних система и системност животне средине – географски омотач; 8. Аксиоми, закони и закономјерности у географском омотачу; 9. Методе и методологија геоеколошких истраживања – методе анализе и синтезе у геоекологији; 10.Статистички метод у геоекологији; 11. Статистички метод у геоекологији; класификација као метод у истраживању животне средине; метод непосредног посматрања животне средине; 12. Теледетекционе методе у истраживању животне средине; метода експеримента у истраживању животне средине; Методе оцјене и валоризације животне средине; 13. Регионализација животног простора и валоризација животне средине; 14. Метод квалитативне валоризације животне средине;15.Геоеколошке прогнозе животне средине;				
Метод наставе и савладавање градива:				
Проблемска метода, парцијално-истраживачка метода, истраживачка метода, демонстрација у природној средини, демонстрација аудиовизуелним средствима у учионици, метод самосталних радова, метод писаних радова и др.				
Литература:				
1. Црногорац Чедомир (2006): Географске основе заштите животне средине, Природно – математички факултет, Бања Лука; 2. Црногорац Ч., Спахић М. (2012): Основи геоекологије; АРТПРИНТ, Бања Лука.				
Облици провјере знања и оцјењивања:				
Континуална провјера знања; завршна провјера знања – провјера знања задацима објективног типа; самосталан рад: учење, консултације ; оцјене од 5/F – 10А (Болоњски принцип); 50 бодова предиспитне обавезе : похађање наставе - 5 бодова; ангажовање на настави – 5 бодова; тестови: I+II = 30 бодова, радна свеска и практикум: 10 бодова; 50 бодова – завршни испит;				
Похађање наставе	5 бодова	Домаћи задатак: 10 бодова	Завршни испит	50 бодова
Активност на настави	5 бодова	Колоквиј	T1 + T2 = 30 бодова	
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Чедомир Црногорац				

УНИВЕРЗИТЕТУ У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРИРОДНО- МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ		
Додипломске академске студије		
Студијски програм:	ГЕОГРАФИЈА Дипломирани географ – ГИС аналитичар	

Назив предмета	Географске основе заштите животне средине			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
	обавезни	VIII	2+2	4
Наставници	Проф. др Чедомир Црногорац			
Условљеност другим предметима:				Облик условљености
Потребна предзнања: физичка географија, друштвена географија, регионална географија				-
Циљеви изучавања и предмет :				
Циљ изучавања је промовисање интердисциплинарног приступа животној средини и улози географије као мостовне науке између физиогених и антропогених процеса и појава				
Исходи учења (стечена знања):				
Научни и истраживачки потенцијал географске науке у начину разјашњења конфликта везаних за физиогени и антропогени пресинг на географски омотач/животну средину				
Садржај предмета (љетни семестар – 15. радних седмица):				
1. Основни друштвеногеографски узроци нарушавања квалитета животне средине – раст људске популације и животна средина; 2. Урбанизација и животна средина; 3. Основни економскогеографски аспекти животне средине; 4. Енергија – свеопшти покретач развоја човјечанства; 5. Основни фактори животне средине – ваздух; 6. Основни фактори животне средине – вода; 7. Основни фактори животне средине – земљиште; 8. Угрожени геокомплекси животне средине – атмосферски комплекс; 9. Угрожени геокомплекси животне средине - хидросферни комплекс; 10. Угрожени геокомплекси животне средине - педосферни комплекс ; 11. Биосферни комплекс; 12. Радиоактивно загађивање животне средине; 13. Мониторинг животне средине; 14. Усклађени (одрживи) развој; 15. Декларација конференције УН о човјековој средини.				
Методѐ наставѐ и савладавање градива:				
Проблемска метода, парцијално-истраживачка метода, истраживачка метода, демонстрација у природној средини, демонстрација аудиовизуелним средствима у учионици, метод самосталних радова, метод писаних радова и др.				
Литература:				
1. Црногорац Чедомир (2006): Географске основе заштите животне средине, Природно – математички факултет, Бања Лука; 2. Црногорац Ч., Спахић М. (2012): Основи геоекологије; АРТПРИНТ, Бања Лука.				
Облици провјере знања и оцјенивања:				
Континуална провјера знања; завршна провјера знања – провјера знања задацима објективног типа; самосталан рад: учење, консултације ; оцјене од 5/F – 10А (Болоњски принцип); 50 бодова предиспитне обавезе : похађање наставе - 5 бодова; ангажовање на настави – 5 бодова; тестови: I+II = 30 бодова, радна свеска и практикум: 10 бодова; 50 бодова – завршни испит;				
Похађање наставѐ	5 бодова	Домаћи задатак: 10 бодова	Завршни испит	50 бодова
Активност на настави	5 бодова	Колоквиј	T1 + T2 = 30 бодова	
Посебна назнака за предмет:				
Име и презимѐ наставника који је припремио податке: Проф. др Чедомир Црногорац				

УНИВЕРЗИТЕТУ У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРИРОДНО- МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ		
Додипломске академске студије		
Студијски програм:	ГЕОГРАФИЈА Професор географије	

Назив предмета	Географске основе заштите животне средине			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
	обавезни	VII	3+2	5
Наставници	Проф. др Чедомир Црногорац			
Условљеност другим предметима:				Облик условљености
Потребна предзнања: физичка географија, друштвена географија, регионална географија				-
Циљеви изучавања и предмет :				
Циљ изучавања је промовисање интердисциплинарног приступа животној средини и улози географије као мостовне науке између физиогених и антропогених процеса и појава.				
Исходи учења (стечена знања):				
Научни и истраживачки потенцијал географске науке у начину разјашњења конфликта везаних за физиогени и антропогени пресинг на географски омотач/животну средину.				
Садржај предмета (зимски семестар – 15. радних седмица):				
1. Основна поимања (схватања) животне средине; наука о животној средини; 2.Методи и методологија истраживања животне средине; 3. Природна и географска средина; 4. Екологија и заштита животне средине; 5. Гране екологије, еколошки фактори, екосистем; 6. Географски омотач: основна својства географског омотача, састав и структура географског омотача; 7.Ландшафт; 8.Сфере глобалног система; 9.Екосфера: биосфера, техносфера; 10. Основни фактори животне средине: ваздух; 11. Основни фактори животне средине: вода; 12. Основни фактори животне средине: земљиште; 13. Основни типови животне средине – увод; 14. Рурална животна средина; 15. Пољопривредна револуција.				
Методе наставе и савладавање градива:				
Проблемска метода, парцијално-истраживачка метода, истраживачка метода, демонстрација у природној средини, демонстрација аудиовизуелним средствима у учионици, метод самосталних радова, метод писаних радова и др.				
Литература:				
1. Црногорац Чедомир (2006): Географске основе заштите животне средине, Природно – математички факултет, Бања Лука; 2. Црногорац Ч., Спахић М. (2012): Основи геоекологије; АРТПРИНТ, Бања Лука.				
Облици провјере знања и оцјењивања:				
Континуална провјера знања; завршна провјера знања – провјера знања задацима објективног типа; самосталан рад: учење, консултације ; оцјене од 5/F – 10А (Болоњски принцип); 50 бодова предиспитне обавезе : похађање наставе - 5 бодова; ангажовање на настави – 5 бодова; тестови: I+II = 30 бодова, радна свеска и практикум: 10 бодова; 50 бодова – завршни испит;				
Похађање наставе	5 бодова	Домаћи задатак: 10 бодова	Завршни испит	50 бодова
Активност на настави	5 бодова	Колоквиј	T1 + T2 = 30 бодова	
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Чедомир Црногорац				

УНИВЕРЗИТЕТУ У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРИРОДНО- МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ		
Додипломске академске студије		
Студијски програм:	ГЕОГРАФИЈА Професор географије	

Назив предмета	Географске основе заштите животне средине			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
	обавезни	VIII	3+2	5
Наставници	Проф. др Чедомир Црногорац			
Условљеност другим предметима:				Облик условљености
Потребна предзнања: физичка географија, друштвена географија, регионална географија				-
Циљеви изучавања и предмет :				
Циљ изучавања је промовисање интердисциплинарног приступа животној средини и улози географије као мостовне науке између физиогених и антропогених процеса и појава				
Исходи учења (стечена знања):				
Научни и истраживачки потенцијал географске науке у начину разјашњења конфликта везаних за физиогени и антропогени пресинг на географски омотач/животну средину				
Садржај предмета (љетни семестар – 15. радних седмица):				
1.Урбанизована и индустријализована животна средина – увод; 2.Урбанизација свијета – правци и последице; 3.Индустријализација и индустријска револуција; 4.Просторно планирање и животна средина; 5.Радна средина; 6.Загађивање животне средине-увод; 7.Атмосферски комплекс – аерозагађење; 8. Хидросферни комплекс – хидрозагађење; 9.Педосферни комплекс – загађивање земљишта; 10. Биосферни комплекс; 11.Радиоактивно загађивање животне средине, 12. Генетичке последице нарушене и загађене животне средине; 13.Системи праћења, нарушавања и загађивања животне средине; 14. Усклађени (одрживи) развој; 15. Законодавство у области заштите животне средине у Босни и Херцеговини и Републици Српској.				
Методе наставе и савладавање градива:				
Проблемска метода, парцијално-истраживачка метода, истраживачка метода, демонстрација у природној средини, демонстрација аудиовизуелним средствима у учионици, метод самосталних радова, метод писаних радова и др.				
Литература:				
1. Црногорац Чедомир (2006): Географске основе заштите животне средине, Природно – математички факултет, Бања Лука; 2. Црногорац Ч., Спахић М. (2012): Основи геоекологије; АРТПРИНТ, Бања Лука.				
Облици провјере знања и оцјењивања:				
Континуална провјера знања; завршна провјера знања – провјера знања задацима објективног типа; самосталан рад: учење, консултације ; оцјене од 5/F – 10А (Болоњски принцип); 50 бодова предиспитне обавезе : похађање наставе - 5 бодова; ангажовање на настави – 5 бодова; тестови: I+II = 30 бодова, радна свеска и практикум: 10 бодова; 50 бодова – завршни испит;				
Похађање наставе	5 бодова	Домаћи задатак: 10 бодова	Завршни испит	50 бодова
Активност на настави	5 бодова	Колоквиј	T1 + T2 = 30 бодова	
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Чедомир Црногорац				